

ACC. N:R M. 458: /

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: 1925-26 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Innehåller uppteckningar från följande socknar
i Bara härad:

Bara	sid. 1
Bjereshög	8
Brågarp	11
Burlöv	14
Esarp	44
Flackarp	77
Genarp	84
Hyby	98
Knästorp	108
Kyrkheddinge	111
Kyrkoby (=Görslöv)	121
Lomma	123
Lyngby	133
Mölleberga	137
Nevitshög	141
Skabersjö	159
Tottarp	185
Uppåkra	201
Register	216

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 ^{458:2.}

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Bara Berättat av: Kjerstin Grönvall
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1846 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kjerstin Grönvall, Bara. f. 1846, var en god berättare. Hon besöktes 1925 och bodde då i Bara fattighus. En kort tid eftervärdet dessa anteckningar gjordes, slutade hon sitt långa och verksamma liv, som hon helt och hållet tillbragt inom Bara socken.

sid 1

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 458:3

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Bara Berättat av: Kjerstin Grönvall
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1846 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bara kyrkklockor. När di kom hid, di kläckorna, så va de så fa-
seligt skarpa, så di hördes änna till Tjövenhamm. Så måtte di bor-
ra i däm å dämpa, så de inte hördes så lant.

sid. 1

Fingebjers-vären. Där e en backe, som hiddor Fingebjer, å där va
Fingebjersvären. Å di ble rent vilse, så di jick po flere håll.
Där har vad nåd. Di to myssen och vände bagvänd fårr å hitta rätt.
Fingebjer, backe i Väsby, Bara socken. Vär-vädur, bagge, ofta ett
spökdjur. Hål=håll.

Varulven. Kvingor, når di va på dén leén, så konne di nästan allri
gå ud om kvällarna, fårr där va en varul rännestenen, å han ville
rent fordarva däm.

sid 2

Värby tjilla. 2) Där kom hela lass tjörandes lant ifrå, de va miss-
åmmars aftan. Där va fira knappa po bränn-kared, å där bant di
itt vitt lagen 3) över. Så sa di, di skulle åffra, samma kasta
pänja i tjillan å andra i lagened. Så to di vann me si himm i
flaskor. Så va där mosik, å min mann va där å spilla en mars. 4)
Å di dansa där, å de vara te dar. Så va där så många udlänningar
å to vann, å de jalp. Å hävmarschalken å fridrinnan 5) di agte
did vär missåmmarsaftan, å di drack vann å sivor-mogga.
1) i havande tillstånd. 2) Värby källa, gammal offerkälla i Värby,
Bara socken, som fordom var mycket besökt midsommarafon(änna i
slutet av 1800 talet). 3) lakan. 4) spelade en marsch. 5) Fri-
herrinnan, d.v.s. friherrinnan H. Coyet, Torup.

ACC. N:R M. 458:4

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Bara Berättat av: Frk. Ruth Lundgren,
 Tranberga
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1883 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fröken Ruth Lundgren, Tranberga, f. 1883, som har en särdeles god förståelse för den gamla allmogekulturen, har beredvilligt ställt till förfogande följande visuppteckningar från Bara socken.

3

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458: 57

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Bara Berättat av: Frk. Ruth Lundgren
Tranberga
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1883 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

TVÅ FLICKOR SOM PLOCKADE BLOMMOR.

Där gingo två flickor i rosendelund
att plocka de blommor så sköna,
den ena hon var glad utav hjärtans grund
den ena hon var sorgsen och bedrövad.

Den rika hon sade till den fattiga så här:
varför är du så sorgsen och bedrövad,
säg, har du mistat din fader eller mor,
eller har du förlorat din ära?
min/

Nej, jag har varken mistat fader eller mor,
Men Gud bevare min ära,
men jag sörjer mest för den fagre ungersven,
som vi båda ha hållit så kära.

Varför sörjer du för den fagre ungersven,
som vi båda ha hållit så kär,
ty nog tar han mig, som stor rikedom har,
och låter den, som fattig är, få fara.

Ungersven stod uti busken gömd,
han hörde dessa orden de talte,
så bad han en suck, så innerlig, Gud,
hvilken av de två han skulle taga.

3

4

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Bara Berättat av: Frk. Ruth Lundgren
Tranberga
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1883 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Då hördes en röst från himmelen, som bad:
Den fattiga skall du taga,
hon har sin rikedom hos Gud i himmelen,
den blir Ni båda värdiga mottaga.

4

Ungersven steg utav busken fram,
han räcker så den fattiga handen:
Dig giver jag min hand, min kärlek och min tro
och därtill mitt redliga hjärta.

Den rika hon sade till ungersvennen här:
Hvi giver du den fattiga handen,
och icke tar mig, som stor rikedom har
och låter den, som fattig är, få fara?

Äpplet det växer så högt upp i topp,
det skall till jorden ej falla,
Det växer så högt, det smakar så sött,
det smakar icke lika sött för alla.

5

Andra varianter från Bara härad finnas i tidigare samlingar.
Visan torde fordom ha varit spridd över hela landet, från Skåne
till Västerbotten.- De övriga två visorna, kärleks-eller klagovisor,
kunna icke vara av så hög ålder som ovanstående.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:7
458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Bara Berättat av: Frk. Ruth Lundgren
Tranberga
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1883 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En visa vill jag sjunga allt om en falsker vän,
den diktad är i Sverige, om ni betraktar den.
När jag var sjutton år, utvalde jag mig en vän,
den jag hade tänkt att älska näst Gud i himmelen.

5

De sörjefulla dagar fick jag begråta då,
min vän tog sig en annan, och jag fick ensam gå
i hela världen vida att söka mig en vän,
att söka mig en sådan vän, jag aldrig mera fann.

Har jag då illa brutit mot dig min lilla vän,
att du mig övergivit och tagit dig en ann,
säg, vad är det som vållar, är det min fattigdom,
då har du din förnöjelse i guld och rikeedom?

6

Om natten, när jag sover, då är du i min dröm,
och det är lille vännen, som vilar i min famn,
om morgonen, när jag vaknar, jag tröstlös är ändå,
min stora sorg begråter och jag fick ensam gå.

Jag faderlös och moderlös i världen jag är,
fast jag fick mycket lida för falska mänskors list,
jag gick mig ut i världen att söka andras råd,
att söka tröst hos Herren i hans helga råd.

Skriv endast på denna sida!

458:8.

ACC. N:R M. 458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Bara Berättat av: Frk. Ruth Lundgren
Tranberga
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1883 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nu slutar jag min visa och bjuder dig farväl
jag får ej längre vara din trogna fästemo,
men nu står här upptecknat ett ord i varje vers,
betrakta första verset, så finner du det strax.

6

I mina ungdomsdagar jag tänkt att leva bäst,
men där var falska människor, de hotade mig mest,
jag kan undra vad de vill, de kan ej tåga still,
de vilja mig förtala och öka sorgen min.

7

Du är så ung och fager som liljorna de små,
slätt ingen ann jag tager, om jag dig ej kan få,
det faller mig så tungt att hava dig så kär,
om jag skall mista dig min vän, fast jag omyndig är.

Nu har jag dansat länge, nu har jag inga skor,
nu har jag mist min lilla vän, o Gud i himmelen,
han är den rätte tröstaren, han sviker ej sin vän.

Skriv endast på denna sida!

458:9.
ACC. N:R M. 458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Bjäreshög Berättat av: densamma
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bjereshög är Skånes och hela Sveriges minsta socken, med en areal av 700 t1 och en folkmängd, som f.n. utgör omkring 120 personer. Den består endast av byn Bjereshög (uttalas Bjerese) och tvenne gårdar med namnet Skammarp. - Om socknens uppkomst berättas en sägen, som av lantbrukaren Nils Hansson därstädes återgavs således Bjereshög har hört till Mölleberga socken. Så var där en ungkarl i Mölleberga som friade till en fröken, som också bodde i Mölleberga. Men hon ville inte ha honom och flyttade därför till Bjereshög och byggde en egen kyrka där. Och i den kyrkan satte hon inga fönster till ron för att slippa se till Mölleberga.

8

(Upptecknat ur minnet av insamlaren)

Den gamla kyrkan i Bjereshög, som revs 1894, torde ha varit Skånes mest oansenliga Gudshus. Den var liten och låg och hade intet torn. Klockan hängde i en glugg i västra gaveln. Anders Henriksson i Nevitshög berättar:

Den minjsta tjörkan ja har sett, de va Bjerese, som den va för. (Ja hade en farbror som bode där ude). Å vi skulle gå te tjärkes, å ja sa: Hår e tjärkan? ja kan ente se nån tjärka. De va en liden länja, den så ud som itt svinahus 1)

9

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 ^{458:10.}

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Bjereshög Berättat av: densamma
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ja, di har mied grannare svinahus nu. De hördes liasom di knabba
på en sprocken gryda, når di ringde. Å ja frågte: Va e de for nåt?
Jo, de e som di rinjor i tjårkan. 9

Prästen Per Leth. Av alla de präster, som varit i Bjereshög, torde
Per Leth (f. 1659, d. 1730) ha varit den mest beryktade, detta på
grund av sina egendomliga predikningar. Nils Hansson i Bjereshög
omtalar, att han en gång under predikan bestraffade sina åhörare
med dessa ord: " Stanstorp^a he han e så vi å så bre,
överklädd me stenkagor å så stegt grisatjyd
o människobarn va ni skolle sluga."

(En utförligare relation av Per Leths predikan finns i H^ans Pet-
terssons berättelser i 1924 års samling).

"Stantorpa he" var ett ouppodlat område (hed) i Stanstorp el.
Staffanstorp, Nevitshögs socken. Även här förekommer ett liknande
talesätt: "Stantorpa he, både vi å bre, foll me pannekagor å steg-
ta grisa".

1) Dessa äro ofta fristående byggnader.

- Enligt meddelande av riksdagsmannen, domänintendenten Sven

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458** ^{458: //}

Landskap: Skåne *Upptecknat av:* Ingemar Ingers
Härad: Bara *Adress:*
Socken: Bjereshög *Berättat av:* densamma
Uppteckningsår: 1925-1926 *Född år* *i*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Linders i Nevitshög, har han för flera år sedan av en gammal socken-10
by hört, att detta yttranden första gången skulle ha använts av
en präst i Nevitshög, som beklagade sig över att tionden icke in-
kom ordenligt.

P.J.Glasell var kyrkoherde Bjereshög 1875-96 och säges ha varit
"en roli jäkel". En gång tog han till ingångsord för sin predikan:
"Ju flere korkar, ju sämre soppa".

Skriv endast på denna sida!

458 1/2
ACC. NR M. 458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Brågarp Berättat av: Kjersti Mårtens, Brågarp
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1844 i Brågarp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vid ett tillfälligt besök i Brågarps fattighus gjordes följande anteckningar efter Kjersti Mårtens (änka, f. 1844, har hela sitt liv varit bosatt i Brågarp - "ja har allri hatt min seddel 1) härifrå)!"

11

Gåvor till prästen: När man va kommen framm for prästen, så måtte man bära nåd te han, ägg eller smör. Å så fattia vi va, så måtte vi skaffa en snes³⁾ ägg.

Förr och nu: Di var mer sankade 4), husbona, fålket å tjenstefålfolke, där va enihed övor allt. Här e blöd möed mer storvåndhed imod som för. (Syftar på att avståndet mellan husbondfolk och tjänstefolk har blivit större än förr).

Gamla lekar. Om jularna hadde di julastuor, å om somrarna dansa di po loarna.

1) flyttningsbetyg. 2) d.v.s. konfirmerad. 3) tjog. 4) samlade.

Så lejte vi Häckakrågadansen å Vöva vallmal å jemna ringen å låna varme.

12

" Så vövor vi vallmal, så slår vi tesamman
å vöva vallmal å slå tesamman

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:13.
458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Brågarp Berättat av: Änkan Kjersti Mårtens
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1844 i Brågarp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

å låta skäled gå rätt".

Å di konne lua äntje-lejen 1) i byhimmen i timavis.

Bäjnt hanlare- hanva barnamorskans menn ifrå Növse²⁾ han va spille-
manpo alla dansor i Brågarps såcken.

Kardning och spinning. Di jore kardejille 3), ja räckna ettor, ad
po en vintorså va ja po attan kardejille. Vi ste åpp kl. fira om
marnen å hölt po te kl. elleva åmm natten. Så sjång vi visor å
talte åmm historier for varandra. Vi had tjugefem öre for dan å
föan. Vi va möed säkra po vi skolle ha pannekagor te lillemidda. 4)
Moor å ja vi sad å spant å lo råckatjarrorna⁵⁾ gå te klåckan elleva
eller tål po natten.

1) löpa änkeleken. 2) Nevitshög. 3) Sammankomst för kardning.

4) Måltid mellan frukosten och middagen. 5) rockakärrorna= spinn-
rockarna.

12

458 : 14

ACC. N:R M. 458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Brågarp Berättat av: Pål Persson, Brågarp
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1838 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Goenisse : Di sa jo, ad han bruga å bära te dām om nätterna. Na-
 boa di måtte släppa så ti dām når di task 1), di som muda han
 mest. Di satte mad te han, gröd å milk. Men de va å-läjd 2) i
 min tid.

13

Annandag jul: Anndes maren så skolle koorna ha salt, å når di hadde
 gidd dām salt, så skolle fålked ha pylsa.

Äventyr med Tirupa-kärringen. 3) Di hadde fåd fårr si, där va nån
 dållihed 4) i Tyrupakrågen 5). Å där va en dräng blevet rent
 tosed. Å han hadde vad i byn å sypped, å han hadde skräppt me, ad
 han skolle ud å dansa me Tyrupatjarringen. Å han visste ente po va
 le 6) han va kommen hinn i gåren, om de va övor taget eller jen-
 nom porten.

1) tröskade. 2) avlagt. 3) se föregående uppteckningar. 4) så kal-
 las spöken, trolltyg o.d. 5) Tirupa-kroken: det hörn av Brågarps
 socken (Gullåkra by) som gränsar intill Tirups by av Tottarps
 socken. 6) sätt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458:157

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Espen Andersson, Arlöv
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1852 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Espen Andersson, Arlöv (f. 1852 d. 1930) f.d. lantbrukare å Arlöv nr 2 & 7, där han är född och fortfarande bor. Espen Anderssons gård är belägen i Arlövs gamla by, vilken icke är detsamma som Arlövs fabrikssamhälle. Den gamla byn, där några gårdar ännu kvarligga, är belägen s.o. om fabrikssamhället, intill Sege å (här finnes även en järnvägsstation å Malmö - Simrishamnsbanan med namnet Sege). Fabrikssamhället är beläget närmare havet, i västra delen av Arlövs område. Det har uppkommit efter sockerbrukets anläggning 1869. Förut fanns här endast värdshuset Kalinan och några andra hus.

Om en nedgrävd skatt i Arlövbackar. 1) Där i Arlövbacka där va di kalla gastabloss. Så hadde di fårr si, ad där va pänja jemda, där skolle va enpänjagryda närgravad. Å där va nån dränja å skolle grava åpp ed. Så skolle di ente ha låm å si 2) itt or³⁾ for då forsvant de. Så hadde di gåd ud tilia en maren å jidd³⁾ si po å grava. Di hadde gravad doktia tag. Så når di va komna nårr sa lant, sa di potta ti grydan me spaen, så kommo där en hynne⁵⁾

1) grusbackar i Arlöv. 2) säga. 3) givit. 4) ner. 5) höna

Skriv endast på denna sida!

458:16.
ACC. NR M. 458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Espen Andersson, Arlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1852 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

som dro itt stort halmläss. Å då konne di ente tia länjor å sa:
"Jysses kåss, sicken en dänn". Så forsvant på jagrydan, å di måtte
himm ijenn.

15

Hur Kalinan fick sitt namn. Har han hörd, vaffor de krued 2) fick
namnet Kalinan? De hadde gåd ti på de vised, ad där va en dränj
å passa ögen. Så når där va nån å kom forbi, så kom krumannen 3)
ud, så skräj han ti dränjen å sa: "Kalla inj han!" Så skæ namnet
va kommed ijennom de, så fick de krued hidda Kalinan.

Kalinan var ett av de många värdshusen vid vägen från Malmö till
Lund. På 1870 talet nedbrann värdshuset men uppbyggdes åter. Värds-
husrörelsen upphörde snart, men huset bär fortfarande namnet Kali-
nan, som är målat med stora bokstäver å dess framsida. De övriga
värdshusen voro: Nya Säge och Gamla Säge (Sege) å Malmö stads om-
råde, Hvilan i Tottarps socken, "Fatters kru" och "Oppagra kru" i
Uppåkra socken. Anm. av upptecknaren.
2) krogen 3) krogmannen, värden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458:17**

Landskap: Skåne *Upptecknat av:* Ingemar Ingers
Härad: Bara *Adress:*
Socken: Burlöv *Berättat av:* Knut Olsson, Arlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 *Född år* 1853 *i*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Knut Olsson, Arlöv (f. 1853, d. 1932.)
 Lantbrukaren Knut olsson, ägare av Arlöv nr 3, har varit bosatt där hela sitt liv. Fadern hette ola Knutsson. En farbror till Knut Olsson var Anders Knutsson, innehavare av värdshuset Hvilan, innan det förvandlades till en folkhögskola (1868). Från den tid då Hvilan var värdshus, har Knut Olsson flera hågkomster, ehuru han icke var gammal nog att annat än som åskådare deltaga i de dansstillställningar, som traktens ungdom anordnade på Hvilan- i samma sal, som sedermera blev skolsal. Dessa danstillställningar gingo mycket ordentligare till än vår tids offentliga baler. Tillställningarna voro subskriberade. Ofta voro de ungas föräldrar med. Innan dansen började, åt man en mäng mat. De danser, som då förekommo, voro vals, kadrill, polka, mazurka och körepolska samt köra till Särslöv (ännu omkring 1900 voro dessa danser allmänna i orten). Musiken utgjordes av två fioler och en flöjt och utfördes av lantliga spelemän.
 Sedan järnvägen emellan Malmö och Lund år 1856 hade öppnats, gick det alltmera tillbaka med värdshusrörelsen, och Hvilan blev 1868

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Knut Olsson, Arlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1853 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

förhyrt till lokal för "Bara härads folkhögskola" som detta år
upprättades av bönderna i häradet. Knut Olsson var elev i skolans
vinterkurs och har mycket att berätta därifrån. De förhållanden,
vari folkhögskoleelever levde då voro i flera avseenden olika de
nuvarande. Men sådant hör icke till de egentliga folkminnena och
måste förbigås här, om det också bör anses tillhöra ortens kul-
turhistoria.

Om byordningen i Arlöv har Knut Olsson meddelat: Äldermansgille-
na upphörde i början av 1860 talet (tidigare än i någon annan
by i Arlövs socken). "Ja mings som påg, när här va ållormansjille,
så skolle man gå på stäppa pivorna¹⁾ te gobbarna". I Arlöv fanns
både "bys låda" och "bys horn". Men i senare tid användes icke
bys horn att sammankalla till samlingarna. Där cirkelera itt
årrdor, där va årrdor me en fjär i, for de skolle gå kvickt om-
kring." - Ombyte på ålderman ägde rum ve "mårtensstatid".

1) Det var brukligt även långt senare att låna i hop tobakspipor
när man skulle ha kalas. En pojke fick då i uppdrag att stoppa pi-
porna. 2) Så kallades lådan, där äldermannen förvarade byns
handlingar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. ⁴⁵⁸458:19.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jöns Andersson, Burlöv nr 3.

Trädgårdsmästaren Jöns Andersson i Burlöv nr 3 är född därstädes 1861. Fadern var hemmansägaren Anders Olsson i Burlöv (f.1823, d. 1886). Efter faderns fränfalle innehade Jöns Andersson någon tid "fädernestammen" (fädernegården) men har sedermera varit trädgårdsmästare och innehar handelsträdgård å västra delen av fädernegårdens ägor. Jöns Anderssons berättelser avse utesluta-nde hembyn och hemsocknen. Jöns Andersson d. 14 Jan. 1938.

Den danska krigskassan. Men där har gåd ud itt rykte, ad den danska krigskassan skole va nårrgravad här nånstans. Å där va många ude å grava ettör den om nätterna, både här å i Alöv backa.

Pengar nedgrävda i trädgården. Men där himma där skolle va nån penga nårrgravade i en kråcka i trädgåren. Å fastor kom ud å så den kråckan åvanpo joren. Men for ad di skolle få fatt på den, fick di enet si 1) nåd, å hon tore ente kalla po nån. Men te sist så kalla hon po folked, å då sjånk

1) säga

kråckan, så hon fick allri se den mer.

18
sid.18

sid.19

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 20.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om Klockedammen (en damm i Burlövs prästgårds ägor). De va, så 19
 di ringde med klåckan här i tjårkan, ingan som ad den ble döpt, å så
 flö jo klåckan ud å nårr i den dammen. Å så for te å få åpp den,
 skolle di skaffa två tvillingestuda eller"bottinga" di kalla. Å di två
 bottingarna di skolle för åpa po söd milk. (Men de fick di ente den
 siste dan.) Å når di då hadde föd dom så pass fäna, så di skolle spän-
 na dom förr klåckan å dra åpp den, så hadde di den så hyckt oppe så
 di konne se den, men då sjonk den tebaga.

Ja va väll en åtta, tie år gammal, å då hadde di rensad dammen-
 - ja mings ed som en drymm. Å där va en gammal gobbe som hidde Matis
 å han kom hinn en kväll å sa:"Klåckan ligger där, for vi har stytt
 imod den".- De e väll en historia som har passerad i di meste forsam-
 lingor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458: 21.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppgifter om gårdarna i Burlöv m.m. (Burlövs by enskiftades 20

1818. I byn kvarligga ännu nr 2&6, nr 3, nr 4 och nr 7 (prästgården).) Om de utflyttade ställenas läge meddelar Jöns Andersson, att nr 1, som efter utflyttningen fick namnet Kronetorp 1), låg strax norr om 2&6, där den stora " tåskelängen" (trösklängen) nu ligger. Där är ännu en fördjupning där gödselhögen har varit. Nr 5 mitt emellan nr 3 och nr 4. " Då lå gårarna möed tätt, å där va många små hus åsse, å där va halm- tag po alla. De e en gammal saga, ad hela byen har bränd åu for flere hondra år sin."

Efter vad Jöns Andersson uppgiver, fanns där i början av 1800 talet 27 boningshus i Burlövs by. Vägstyckena eller gadorna mellan gårdarna och husen hade då särskilda namn: Hongasonded, Kattasonded, Linböjsegada (efter en skräddare, som sydde linnebyxor), Sladdortårred Stortårred, Kärleksgränden.

Burlöv nr 4 har varit hovgodsa-ställe, d.v.s.

1) Burlöv nr 1 blev utflyttat från byn sedan 1791 och fick namnet efter dåv. ägaren lantrådet C, Cronsjö.

hoveriskyldigt under Alnarps kungsgård, i likhet med flera andra hem- 21 man i Burlövs, Tottarps, Kyrkoby och Lomma socknar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. ^{458:22.}458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sörensens ställe har vad hävgossaställe så kallad, å haså alla ställena i Ågarp å Tågarp, ja därva itt ställe i Tjärkeby me. I den tiden di gjorde arbete till Alnarp, så blåste di i ett horn där åppe, när hävgossarna skolle did å järre arbete. Men di som bode här i Tjärkeby, di kallades udsiddare, å de di bode så lant ifrå Alnarp. Å di konne ente höra når där blåstes i horned. Så forad di skolle va där i tide, så skolle där skickas bod hid me lafoden. Å ongor tiden ad di vänta po lafoden ifrå Alnarp, så sad där en åppe po taged ve skorstenen å titta ettor lafoden, for ad di skolle ha hästama färia me desamma.

21

Å de ställed där himma, de va postiljonsställe, å vär tred-je vicka skolle di skicka påsten ifrå Malme te Long.

Hölasset som välte tre gånger. Jag hadde en fastor, som tjente i Jyns Nels ställe i Arlöv. Å hon tjente hos nån släktinga å di skolle aga ing hö närre ve åen. Å de va en lörda, å di fick ente å 1) i rättan tid å tjörde sent po kvällen. Å di tjörde ettor de hadde ringd i tjårkan.

22

Å når di skolle tjöra å sticked, så vältes lassed, di tjördeå välte rätt framm. Å de va allor sista lassed, å di tytte di

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:23
458

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

hadde nådså lant, skolle di lassa ed po ijenn. Å di hadde bårra 22
tjörd itt par tre alna, så ramla lassed ijenn. Å himma skolle di ha ed,
änskynnt de va sent, å lassar ed for tredje gången. Å di bant lass-
méén po, å då sto lassed å fallt, ingan di hadde bårjad å tjöra. Å
di lo höed ligga.

Å di hörde som de grina i höed. Å di hadde fårr si, ad de va
bäckahästen som hadde jort de darna spetakled.

1) få å, "få av", få slut på arbetet.

Seder vid ringningen i kyrkan. När di ringde helliaftan¹⁾, så to 23
di alltid myssan å si, å liaså når de ringde te gudstjenst. Nu går di
ing å sättor si me desamma, men då ble di stånes po tjårregåren, te
de ringde sammen.

Når di sjelringde, så bårja di me den stora klåckan, når de va
en follväxt som va dö, å me den lilla, når de va itt lided barn.

1) Så kallades ringningarna om lördagsafton.

X Maj-och pingstfirandet upphörde i Burlöv i början av 1880-talet.

De va så kallad Vallbårsaftan, de va den sista april om kvällen,
de va imellom månadorna så kallad, då samlas vi for å sjånga maj.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:24
458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vi jied omkring i hela byen å Kronetorp å stathusen åsse. Vi bårja
po kvällen så fort de va skomt, å de vara narapo hela natten. Sa hadde
vi en klanét såsom di blåste i.

Majvisan.

Av majvisan kan Jöns Andersson bara erinra sig " nån ynka vers".

Godafton om ni hemma är
maj är välkommen
förlåt oss om vi väcker er
glädjoms nu för en så ljuvlig sommar
(Såmma di sjång: Sommaren är så
ljuvlig för ungdomen.")

Allvärldens skapare av evighet
Du haver allting väl berett.

Du vintrens tvång ur landet drev
och sommaren tillbaka blev.

Så bärom vi nu maj i by
och lovom Gud med psalmer ny.

Låt hönan giva ägg på fat
till pannekaga och äggamat.

24

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:25

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nu sätter vi maj uti ert tak
 vi kommer igen om pingesdag.

24

(Så hadde di bonged kvasta, som di stack i
 tagen.")

 Godnatt, godnatt var kristen själ,
 så sov nu alla sött och väl.

25

Når vi hadde åsjånged, så jick vär te sitt. Så en tid ettor,
 hadde vi så kallad pingesjilled. Å då fick vi 175 kronor i hela byen,
 di skicka pengarna did där jilled skolle va. Där va allisammen som
 hadde jidd kontantor. Jilled de va om pinges, de va iblann om lördan
 å iblann ente fören om måndan, de va ettor som de bar si. Så åd vi,
 sin så dansa vi hela natten, de va itt rektet gammeldagsjille. Å då va
 alla gobbarna i byen me där po tåddi. X

Detta gillet ägde rum 1879.

Påskagillet. Men så hadde di påskajille, men de va så kal-
 lad tösorna, som skolle ställa te de, de va annda påsk. De va po itt å
 ställena. Å där va ongdomen me ifrå hela byen, å från Kronetårps stat-
 hus åsse. Di gick tre styckena tösor å tinga po dans å fick bestämd

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. **458:26.**
458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

di fick låv å varra där. Men de va jo så kallad bara for ongdomen, 25
så där va ingen äldre såsom va me de. Så skolle di ha påskaägg. Di 26
fick di ejentlien råa, di skolle ha di äggen te äggtoddi, for då van-
ka där ente nån mad så kallad.

Gamla visor.

En populär melodi var den s.k. Grödamarschen , som folket
gärna trallade, när man gick hem från arbetet om kvällarna. Denna
marsch plägade sjungas på Tvedöre, Södra Skånska Infanteriregementets
gamla exercisplats. "Den sjång di po Tvedöra värinda gång di kom me
grödatjelana."

(Noter här upptecknade.)

ACC. N:R M. 458:27
458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Till samma melodi kunde också sjungas andra bitar, t.ex.
följande:

Skänk en slant åt gubben, nådigste herre
hustru min är sjuk och åtta barn jag har
lam i högra sidan är jag och dessvärre
skänk en slant åt gubben, som är blott och bar!

"Skäms att tigga, röt han och gick mig förbi
" Skam när hela världen är ett tiggeri."

eller:

Käre doktor kom, för mamsell har ont i magen-
men den visan var så rälåg, att Jöns Andersson inte ville sjunga den
(och det är alltså ingen förlust, att den inte blir upptecknad.)

Dryckesvisa.

Uti detta glaset finnes väl droppar sju, som skall du tag
dem skall du taga innan det är slut.

Och tar du dem intet då, skall vi än mer slå på drop-
parna sju.

(Sjungen i Burlöv, när drängarna "gick på rås" om jularna. En viss
söckendag i Julen skulle drängarna ha frimåndag, och då fingo de

27

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. ⁴⁵⁸458:28.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"gå på rås" d.v.s. gå i rad från det ena stället till det andra och dricka, sjunga och spela kort.

28

Andra dryckesvisor. (Brännevinsvisor).

Store Jon å lille Pelle, give att jag kunne få
litta brännevin i ett skrälle, sitta lapa i en vrå.

Kom gossar låt oss klinga,
så klinga vi med glas i hand,
fast tiden synes svår ibland i hela Svea land,
fast tiden synes svår ibland i hela Svea land.

Tänk nu om Smith han dör
och brännevinet det tar slut
då får vi dricka drank likasom förut.

(Dessa ord sjöngos till en populär dansmelodi, en polska, till samma melodi har upptecknaren hört orden: "Pin full varenda kväll kommer Anders Persson hem.")

Lekar, ramsor och gåtor.

De va en tid, som di sjång når di hadde dårres jula-stuor:

29

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458: 29

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gamla farmorskråga skolle ud å aga
ingen hadde hon te tjöra
än så bar de hid, å än så bar de did,
å än så bar de ner i diked.

29

(Ringdåns. Flera ringdånsar sid. 38.)

En pantlek. Här kommer den tjocke köpmannen, som sålde det
fina krutet till den välskjutande skytten, som sköt den välsjungande
fågelen i det skuggrika trädet vid den klara vattenkällan där den
sköna liljan växer.

" De skolle di säj åpp, å konne di ente säj åpp ed, så skol-
le di ji pant."

Räkningar till "leka gömme" (leja jemme)

Men dulen då, svenska gossar blå, hava hurtigt mod, när det
gäller på, kryper du i krok.

Ja jick mi ud po tångebro, där hörde ja en klåcka slo. Här många slag
slo hon då?

Ramsor:

Om fingrarna: Tåmmetott, slickepott, långeman, havrahäst,
lillepräst.

30

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 30.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

En anna om fingrarna: Den fallt i gråven 1), den jalp han åpp,
den bar han himm, den bädda sängen, den femte fick en sypp -
(eller: den jick i byn å slddra).

30

Om talen 1 - 20. Itt två, barnen går, tre fira, hotta lira,
fem sex, plocka gäss, sju åtta, plåcka tåcka, ni ti stöva bli,
elleva tåll, leja båll, tretton fjorton, plåcka läpporna å skjor-
tan, femton sexton, les po läxan, sjuttan attan gå po gadan,
nittan tjuge, du kan bra me ljuge.

Om byanamn. Ynnevala svala, Myllebjera stensvatta, Yddinge
mör, Täjarpe sör, två gryn frå Grynby å vällinga-növ frå Sånby,
gammal man frå Ynneslöv, tjyss han på sin bar r-v.

(De byar som här omtalas äro Önsvala, Mölleberga, Yddinge och
Tejarp i Bara härad,

1) grpen, diket.

Grönby i Vemmenhögs härad, S, Sandby och Önneslöv i Torna härad.
Jöns Anderssons äldre syster läste ramsan något olika)

31

Om Tor. (Mars månad). Tor me sitt långa skägg narrar små
barnen udom vägg, så kommor far fäjjeshing å tjör dām ing.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 3/
458

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Jöns Andersson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1861 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gåtor:

1. Svårt som joren, rong som solen, tre ben å en lång rompa ettor si? - Pannejärned.
2. Attan lå po rittan å räva po Skartånta å skolle släppa Vissmer ud, for där va jäcken po gadan? - Jo de va en täckare som lå å täjte, å den han hidde Attan, å så lå han po nittan täppetjappa, å Skartånta de va kvingan, så va de meningen hongen skolle skräm-ma bårt jässen.
3. Nabokvinga jick te nabokvinga å sa: Får ja låna rean din, så ska du få sätta dina rattefitror po min råntakånta når ja får ra-gad den.- Jo hon jick å lånte en hästariva, så skolle hon rövsa gresed å ängen hon hadde, å så skolle den andra få släppa sina hästa ing po ängen, når hon fick rövst den.
4. Där va fyra jörnor i ett råmm, å där satt en tjarring i vär jörna, å vär tjarring hadde en tjarring framfårr si? Hår många tjarringar skolle där vara? Där konne ente ble mer än fira.
5. Ja jick po en väj, men de va ingen väj. Ja hitte en ting, men de va ingenting. Hadde ja sitted, hadde ja ente ted ed, men ja så ed ente, därfårr to ja ed.- De va po en gångsti så kallad, å de va en tåmm nöd han hitte.

Skriv endast på denna sida!

31

32

ACC. N:R M. 458 32.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
 nr 3
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hanna Persson, Burlöv nr 3.

Änkan Hanna Persson, äldre syster till förutnämnda Jöns Andersson, är född i Burlöv 1851, där hon äger och bebor sin fädernegård, vilken hon har utarrenderad till sin yngste broder Anders Andersson. Ett flertal berättelser av henne äro upptagna i en föregående samling (1925).

Spökhistoria från Kronetorp. (Burlövs socken).

De va så, så de va en danskor myllesven, de va po Kronetorps mylla, han sto myllan fårr. Å så sad di å spillar kårt, spektoren å den gamle trädgårdsmästaren å han. Å de va itt gått sticke övor midnatt. Så sad di å ackedera om ad här va ente spöje ti, å trädgårdsmästaren å spektoren di forsäkra här va spöje, men de ville ente dansken höra talas om alls po villkor. Å når myllaren skulle gå himm, å når han då kommor ve parka-jörnan, 1) så får han se itt stort föremål, å rätt som de va, så fallt de å de nåde änna hänn te myllan. Men når han då va kommen ing, så stängde han daren, å så sor han ti, ad han skulle stänga de ude. Å så slyckte han jused, å når han då hadde ligged itt lided grån, så kom där te å ligga en faselit stor svärter hong ongar bored å titta po han. Å

33

34

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:33.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
 nr 3
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

han ble så fofärlet rädd, så han va ente människa te å konna lig- 34
 ga. Han sad åpp å klädde po si å tände ljus. Så han ble så for -
 skräckt, så forskräckt så. Sin så vidd ja ente här de konne for -
 hålla si, men han konne ente såva.

Från Vinstorp (Iomma socken). Po tal om spöje, så ed de
 ente så länge sin i Vinstorp i Mass-Nels ställe. Där va en tjiste-
 kammare, som tösona 1) skulle ligga i. Å di fick ente va i fred,
 di tytte där va nån som andas po dom. Å så konne di ente ligga
 där. Så skulle dåttoren ligga där, for hon ble liasom arri po
 dom. Å når hon hadde slyckt jused, så tytte hon där sto nån å an-
 das po na. Å varindaste gång hon tände jused, så va där ingenting,
 men så fort hon slyckte ljused, så va där nåd mitt i ansikted.
 Å hon måtte sidda åpp å ta dynorna å gå ing å bädda po golled i
 itt anned råmm, for hon fick ente va i fred. Så va de ente mer me
 1) d.v.s. pigorna
 de. Men där tore ente nån ligga mer. 35

En gammal "radänga", som lästes upp av fastrarna, när man "sad
 i märke" om kvällarna till Anders Ols i Burlöv.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458⁴⁵⁸ 34.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
 nr 3
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Där sad tre ottor åpp fårr dar 1) å skolle бага en tåckled 2) 35
 hane. Ja når di hadde den sista kagan i middestiden, va sjustjarnan
 i onsolen. Å sin så kom den reselöse skräddaren å skolle sy en påg
 ti vår slom 3). Å når koen kom, så bar skräddaren. Så fick di skräd-
 daredans å nyt brö, månaskinn 4), danemåltid. Sin så spände vi fira
 katta for en lergrav å tjörde te Titus, å där hadde vi itt lystet
 jille. Sin kom vi te en stor villande skåv, å där va ente mer än
 itt trä i. Å de va folt me stejta spårronga 5). Å di skolle åpp å
 ha si råanna. Å di fallt nårr i en kobladda å slo gommen så den ble

1) dager. 2) oförklarligt ord (adj.) 3) fotsid rock. 4) mån-
 sken. 5) sparvungar. 6) hög av kospillning.

fol å tjörnegadda. Så di konne varkan stå ella gå ella kryva, udan 36
 di måtte rylla. Å så rylla di si te Avels bäck. Där sto en tynna,
 där to ja min säck. Goda mor, här går denne väjen hänn? - Sju skäp-
 por.- Sin rylla di si te Arendala. Där va en mann, såm hadde en hyn-
 na, såm konne bodde jårra å gala.

Hon värpte ägg i bjylke

hon va lia go såm tjugefira tjör di molka

Å så värpte hon ägg i struda

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:35

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
 nr 3
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hon va lia go såm alla Harrebjerra studa.

Å sin kom där en tjuvakti höj å tog na. Å mannen ble vred i sitt
 sing å to sin långa vallmalsbyssa. Han skod höjt övor Svaneholm,
 å han skod liveded å en mann å ryggen å en rödraged ko å rompan
 å en so, vill I de tro?

36

Sådana egendomliga ramsor som ovanstående- ett mellanting av
 saga och ramsa, bestående av en kortare berättelse med den ena ga-
 leⁿskapen efter den andra, därtill en del bakvända uttryck och ett
 och annat rim- har upptecknaren påträffat även annorstädes i Bara
 härad, mer eller mindre liknande den här anförda.- En variant
 från Reslöv i Önsjö h:d förekommer i H. Roséns "från Bosgården
 och Tuvefäladen" sid. I Wranérs ^apsascha "Usch den bagaren" är
 även upptagen en ramsa, som säges vara från Ystadstrakten, inne-
 hållande flera uttryck som liknar de i den i Burlöv upptecknade.
 Även inom Vemmenhögs och Skytts häradser förekomma dylika skämtsa-
 gor. Av liknande typ är också "Das Dietmarsische Lügenmärchen"
 (Kinder- und Hausmärchen, gesammelt durch die brüder Grimm, bd
 II, 159.) och "den långa lögnen" (Bondeson, Hall- sagor.)

37

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458:36.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
nr 3
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gamla ringdanser.

som Hanna Persson erinrat sig med tillhjälp av sina båda yngre systrar, Elsa och Maria Andersson (f. 1866 och 1869). Dessa ringdanser voro i deras barndom och ungdom brukliga vid julkalasen och andra tillfällen i Burlövs och Tottarps socknar. Åtskilliga av dessa förekomma ännu å orten, andra äro mera bortlagda.

37

- 1) Där gingo tre gobba i snöen, trala lala lala la,
de voro så våta om skona, trala lala la
- 2) De fria för tusen rikstalar
så ägde de inte en dalor.
- 3) Den korgen jag dig skänkor
en annan gång jag påtänkor.
- 4) Jag är så hjärtans nöjd å gla
för nar jag friar så får jag ja.

38

- 1) Höga barja å jypa dala
här e vännen som mig behagar

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458¹³⁷

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Båra Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
nr 3
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hej hopp min lilla hjärtesnopp
vi ska dansa ti solen rinner opp
hej hopp min sköna
nu ha vi dansat i de gröna.

38

2) Nu ha vi dansad po barj å backa
slidded opp både sko å klacka
hej hopp min lille hjärteknopp etc.

Opp å hoppa stå ej å dra di,
när du blir gammal vill ingen ha di,
sitta i en vrå det kan du väl få
men mitt unga hjärta får du ej ändå.

Skära skära havre, vem skall havren vinna,
det skall allra käraste min, om ja han kan finna,
ja så han i går aftes i de klara månaskinn,
han låfte han skulle komma
med stor fröjd och fromma
når var tar sin så tar ja min
så får den siste ingen.

39

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458** 38.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stjarnor små uppå himmelen blå de lysa
friska vattnet uti kalla källaren det frysa(!)
nappa den du behagar att nappa
å etter kommer prästen me sin långa svarta kappa.
Han ska viga detta paret tillsammans
å du skall hetta far å jag skall hetta mor den rara.

39

Hej snorrom borrom bej, svinen går i haven
pågarna vill gifta sej, men töserna vill ej ha dem,
:l: Å de va rätt, å de va rätt, å de va rätt så lagoml:

Se, se så får du mej, får du mej så står du dej
vill du ente ha mi, kan du låta va mi
så kan vär och en va go for sej.

40

Vill inte du, så får ja väl dansa me kulla,
kulla, kulla, kulla, kulla, kulla, kulla
dansa me kulla.

(Denna ringdans har troligen kommit till Skåne
med kringvandrande dalkullor.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.458** 39.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
nr 3
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här dansar jag med lilla vännen min
som jag har i mina tankar
så roligt ha vi haft, så roligt skall vi ha
så länge detta gillet varar.

40

- 1) Se jungfrun hon går i dansen med röda gullbann
det binder hon allra käraste sin.
- 2) Kära du min flicka bind inte så hårt
jag ämnar ej att springa bort.
- 3) Så hastigt denna flickan åt skogen försvann,
de sköto efter henne med 15 gevär.
- 4) Säg vill du mig något så har du mig här
till dig står allt mitt hjärtas begär.

41

Anners Färsens stua står i ljusen lua,
alla ljusen brinner hoppsan
hej hoppsan i galoppsan
inte gifter jag mig än så bråttsan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:40

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i: Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hur du vänder dig och hur du svänger dig,
så laga att du har en trogen vän,
:1: snart förgås dina unga dagar:I:
Sen så kommer di, sen så kommer di,
sen så kommer di ej mer igen.

41

Tag å sök opp din kusin,
ta han i armen, släng han ing,
här dansar liljan under noten (!)
spar ej på skon eller foten.

Jag gick mig ut uti ett beslut
uti tankarna fulla
till att söka mig en så hjärtelig
den jag kär måste hålla.
Kom gosse då, mej skall du få,
var har du gjort av ringen?
räck mig hit din hand,
ta mej i min famn,
tala om det för ingen. Skriv endast på denna sida!

42

ACC. N:R M. 458:41

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 1) Jag går uti ringen och ser uppå dej,
så tar jag dig i handen och dansa me dej,
i dala i dalaskog, i dala i dalaskog,
i dala i dalaskog, i dala i skog.
- 2) Jag går uti ringen och ser uppå dej
så tar jag dig i handen å dansar me dej,
så dansa vi viss a viss, så dansa vi viss a viss,
så dansa vi viss a viss, sa dansa vi viss.

42

("viss a viss": uttrycket hämtat från vis à vis,
som förekommer i kadrillen.)

Påven är en lyckelig man, ja minsann
en ann för säll och lyckelig man, ja minsann,
han dricker vin av bästa slag
ack vore jag en påve jag.

43

Jag satte glasögon på min näsa
för att se om jag kunde lesa,

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458:42.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Båra Adress:
Socken: Burlöv Berättat av: Hanna Persson, Burlöv
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Burlöv nr 3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

men jag leste att det var omöjligt
att leva lyckelig förutan dej.

43

Lindelöv å lindelöv, vår skog är full av nötter
dansa friskt min lille vän, jag frys om mina fötter,
Vi ska hämta Lisebet, som kan så vackert sjonga,
vi ska dansa myllevitt, så hela jorden rongar.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson, Alberta
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

Kjerst Andersson, Alberta.

Sömmerskan Kjerstin Andersson (Annors Annors Tjarsti,) f. 1881 och bosatt å Bles backe i Alberta, har ställt till upp-
 tecknarens förfogande några uppskrifter av visor, som voro gångbara i
 socknen i hennes ungdomstid, åren omkring 1900. Visorna äro ordagrant
 avskrivna.

En vacker visa.

- 1) Om alla berg o dalar voro röda som guld
 o vattnet förvandlades till vin
 då skulle jag våga lefva samman med dig
 om du vore allra käraste min.
- 2) Ja är det så i sanning som du haver för mig sagt
 att du håller mig av hjärtat så kär
 så reser du väl hem till min käre faders gård
 o beder om trolovning med mig.
- 3) I går så var jag hemma uppå din faders gård
 o din fader han svarade mig nej
 kan inte sköna jungfrun taga rådet av sig själv
 o resa ur landet med dig.

ACC. N:R **M.** 458 : 44

Landskap: Skåne..... Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara..... Adress:.....
Socken: Esarp..... Berättat av: Kjersti Andersson, Alberta
Uppteckningsår: 1925-1926..... Född år 1881..... i.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 4) Ja visst så kan jag taga det rådet av mig själv
o resa ur landet med dig
men kanske när vi kommer uti främmande land
så kanhända så sviker du mig.
- 5) Kristus led på korset han var den ende man
därför gifver jag mitt hjerta o min hand
tro aldrig att jag ryggar eller rubbar mina ord,
tro aldrig att jag öfvergiver dig.
- 6) Och när som de kommo uti främmande land
där hans slägtingar o vänner de var
så fick han där skåda en vackrare mö
o det gjorde hennes hjärta stor sorg.
- 7) Så bad hon till sin Gud o till sin far i himmelen
om Gud fader ville höra hennes bön,
att där måste bliva en fattig tiggarmän
o bliva både usel o arm.
- 8) När sju år de voro gångna förbi
sen såhörde Gud fader hennes bön
så kommer där en tiggare till hennes faders gård

45

46

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458:45

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson, Alberta
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- o han var både usel o arm.
- 9) Ständer upp ständer upp mina söner de tre
o given eder fader ett glas vin
ni minnes väl den dagen så grant som i går
vi redo uti sadelen så röd.
- 10) Så kommer der den gamle gråhårige man
med svärdet uti darrande hand
han hugger hufvudet av stackars tiggerman
så att blodet till hans fötter det rann.
- 11) Hur skall jag kunna lefva hur skall jag kunna dö
o hur skall jag kunna bära mig åt
när alla mina släktingar de glädja sig åt mig
för det mig så illa har gått.

Slut
(Jfr. sid. 58)

Där bodde en bonde allt östan om vår by.

- 1) Där bodde en bonde allt östan om vår by
det blåser kallt kallt väder ifrån sjön

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458: 46.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson, Alber-
ta
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- han hade två döttrar och granna voro di
det blåser kallt kallt väder ifrån sjön.
- 2) Den ena var ju så klar som en sol
den andra var svart som svartaste kol.
- 3) Den yngsta hon sade till systemen sin:
Kom låt oss gå till floden och tvätta våra ben.
- 4) Ja tvätta dig både natt och dag
men aldrig blir du så vacker som jag.
- 5) Den yngsta hon gick sig nu ut på en sten
den äldsta hon sparkade till henne med sitt ben.
- 6) Den yngsta fick sig allt fast om en rot
den äldsta hon sparkade till henne med sin fot.
- 7) Ack kära min syster du du hjälp mig i land
för dig vill jag gifva mitt röda gullband.
- 8) Ditt röda gullband det får jag ändå
Men aldrig skall du komma mer på land att gå.
- 9) Ack kära min syster du hjälp mig i land
för dig vill jag gifva min egen guldring.

47

48

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458:44

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bera Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson, Alberta
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 10) Din egen guldring den får jag ändå
men aldrig skall du komma på land mer att gå.
- 11) Ack kära min syster du hjälp mig iland
för dig vill jag giva min egen fästeman.
- 12) Din egen fästeman den får jag ändå
men aldrig skall du komma på land mer att gå.
- 13) Så kommo där två spelemän den vägen fram
de sågo det liket kom roande i land.
- 14) De togo utav henne hennes guldgula hår
den gjorde harpesträngar utav.
- 15) Sen togo de av henne hennes tio fingrar små
den gjorde de harpeskruvar utav.
- 16) Och när som de allt hade skruat och ställt
så gingo de dit där bröllopet var ställt.
- 17) Det första slag de på guldharpan slog
den styggan hon haver mitt röda gullband.
- 18) Det andra slag de på gullharpan slog
den styggan hon haver min egen gullring.

48

49

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458: 48

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson Alberta
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 19) Det tredje slag de på gullharpan slog
den styggan hon haver min egen fästeman.
- 20) Om lördan och söndan hon brud satt på bänk
om måndan och tisdan i bojor och länk.
- 21) Om onsdan och torsdan då brände hon på bål
det blåser kallt kallt väder ifrån sjön.
om fredan och lördan i aska och kol
det blåser kallt kallt väder ifrån sjön.

49

Bonden och kråkan.

Bonden han gångar i furuskog, ja bom fallila
der fick han höra en kråka som gol, ja bom fallila.

Bonden han spänner sin båge för knä
han skod den krågan som satt i högsta trä.

Dan efter kom der bud ifrån konungens går
hår har du den krågan som du skod i går?

Den krågan mig är nyttig till många ting
så måtte där två studar dra na hem.

Skriv endast på denna sida!

50

.ACC. N:R M. 458:49.

Landskap: Skåne..... Upptecknat av: Ingemar Ingers.....
Härad: Bara..... Adress:.....
Socken: Esarp..... Berättat av: Kjersti Andersson, Alberta.....
Uppteckningsår: 1925-1926..... Född år 1881 i.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Af näbben den gjorde vi en tunnetapp
av hufvet gjorde vi en kjorteknapp.

50

Af fjädern gjorde vi solafjär
som töserna bruka i solavär.

Av huden den sydde vi aderton par skor
så när som ett par slövsor som jag gav min mor.

Köttet saltade vi i baler och kar
så när som en stek som jag gaf min far.

51

Af skråed gjorde vi ett gångande skepp
det största som uti nordsjön gick.

Af klöfverna gjorde vi en gödselgrep
af senorna snodde vi långa rep.

Af röfven gjorde vi ett drickeskrus ja bom
så att alla våra drängar drack sig på rus ja bom.

(Variant från Uppåkra socken, se sid. 204.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458: *10*

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson, Alber-
ta
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skön Judana.

51

Skön Judana hon satt på stranden
för att kamma sitt långa hår
Då föll i vågen den gyllene kammen
Judana grät mången bitter tår.

En yngling syntes på hafvets bölja:
Skön Judana hvarför gråter du?
Jo jag har tappat den gyllene kammen
på hafvets botten den ligger nu.

52

Säg skön Judana hvad vill du giva
om jag på hafsbottnen hämtar den
Dett röda guld det vill jag dig gifva
och sen däröver en kyss så varm.

För att få kyssa en vacker flicka
han kastar sig i det djupa blå
Han syntes en gång, också en annan,
för tredje gången han kammen tog.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458:51.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson, Alber-
ta
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skön Judana här är kammen,
men var är lönen som jag skall få
det röda guld det vill jag dig gifva
men kyssen den får du nog vänta på.

52

Det röda guld det jag ringa aktar
en kyss av dig är väl mera värdt
För att få kyssa en vacker flicka
i blåa hafvet han kastar sig.

Slut.

Janne han gjorde en resa till stan.

53

Janne han gjorde en resa till stan
tjo tjoalej tjoa lalle lej
den resan varade hela dan
tjo tjoalej tjoalalle lej
han sålde en bagge, köpte en kagge
för penningarna köpte han kaggen full.

Så kom Anders o Per o Pål
så drucko de alla baggens skål

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 458:52.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Kjersti Andersson, Alber-
ta
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När kvällen kom var kaggen tom
ó då var janne både salig ó from.

När Janne kom hem var käringen krum
hvar har du varit din fyllehund?
Vänta bara, lisa rara,
penningarna hafver jag sypit upp.

53

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 : 53.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mossheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nils Christersson, Örup.

54

Husägaren och tröskemannen f.d. arbetaren vid Staffanstorps sockerbruk Nils Christerrsson, Örup i Esarps socken är född 1851 i Mossheddinge i samma socken. Då Nils Christersson besöktes 1925 blev han tillfrågad om gamla visor, och erbjöd han sig uppteckna sådana, som han kunde erinra sig. Någon tid därefter hade han upptecknat följande visor. Nils Christersson död den 30 Maj 1927.

Herr Peder.

Herr Peder han gångar sig i kammaren in
han kammar och han krusar upp sitt hår
sin gångar han sig till sin fosterfader in
han frågade vad död han skulle få.

Slätt inte blifver du slagen i fält
inte iheller på sotesängen död
men akta dig väl för de böljorna blå
så att de inte förkorta ditt liv.

Herr Peder låter bygga sig ett skepp utav vallnötsträd

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458:54

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

55

och master utav valfiskeben
och vimplarna voro utav rödaste guld
som sutto de ovanutpå.

När som de hade seglat en 400 mil
så började detta skepet till att stå
då ropte di alla Gud Fader och Guds son
han hjälper oss väl härifrån.

Kaptenen var väl ock en förståndiger man
Han tala förståndiga ord
Kom låtom oss spela en Gulltärning över bord
och se vem största synden haver gjort.

Första tärningen över tärnebordet sprang
emellan de skeparemän
och föll på Hr Peder för första gång
vår älskeliga konungason.

Andra tärningen över tärnebordet sprang
emellan de skeparemän
och lotten föll på Hr Peder för andra gång

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458 : 55**

Landskap: Skåne *Upptecknat av:* Ingemar Ingers
Härad: Bara *Adress:*
Socken: Esarp *Berättat av:* Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 *Född år* 1851 *i* Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vår älskeliga Konungason.

55

Tredja tärningen över tärnebordet sprang
emellan de skeparemän
och lotten föll på Hr Peder för tredje gång
vår älskeliga konungason.

56

Eftersom jag den största synden haver gjort
så bekänner jag för eder alla här:
Tre kyrkor har jag rövat och tre kloster har jag bränt
Tre ärliga mans Dottrar har jag narrat och kränkt.

Om någon av eder mände komma i land
och min Fosterfader frågar efter mig,
så säg att jag tjenar på konungens gård
och der hafver jag dett ganska bra.

Om någon av eder mände komma i land
och min fostermoder frågar efter mig
Så säg att jag är ägare av den kyrka så ny
och den är tackter med bly.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458:56.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mossheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om någon utav eder mände komma i land
och min fästemö frågar efter mig
så säg att jag vilar under böljan den blå
bed henne att hon gifter sig.

56

Så togo de honom i sitt fagergula hår
och kastade honom över bord
När Peder börja sjunka börja skepet till att gå
vår älskeliga konungason.

57

Örup den 25 Januari 1925.

Motsvarar nr 376 i Danmarks gamla folkevisor(Hr Peders
skriftemål på havet) och nr 30 i Geijer- Afzelius 'Svenska Folk-
visor.-

Visen är känd så långt i norr som i Västerbotten och dess
lappmark, där den torde vara den mest kända av de äldre folkvisorna.
Av två i Västerbotten nyligen upptecknade varianter må begynnelser-
den anföras:

Herr Peder han gångar sig i kammaren in
för att ordna och kamma sitt hår - (Byske socken).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:57.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och Herr Peder han gånger uppå balsalsgolv (!)
han kammar och krosserar sitt hår - (Degerfors s:n).

Upptecknarens anm. d. 27 jan. 1927.

57

Om alla berg och dalar voro utav guld.

58

Om alla berg och dalar voro utav guld
och allt vatten voro utav vin
alltsammans vill jag giva dig
du som är aldrakäraste min.

Är det då sant du säger för mig
du vill bli aldrakärasete min
du följer med mig hem till min käre faders gård
och beder om äran med mig.

Jag var hos din käre fader i går
din fader han svarade mig nej
Jungfrun får taga rådet av sig sjelv
och resa ur landet med mig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458:58.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Och skulle jag taga rådet af mig sjelf
och resa ur landet med dig
och när som vi kommo på främmande land
så visserliga sviker du mig.

58

Jag svek icke Kristus på korset der han stod
långt mindre skall jag svika dig
Men när som de kommo till främmande land
en anna mö där fäster han sig.

59

Ungersven tog sin snövita linn
och slog jungfrun på blekblommad kind
aldrig skall du följa en Riddare af land
förrän han svurit troheten sin.

Väl lever jag den dagen jag övervinner sorgen min
och väl lever jag den dagen jag ser dig både halter och
blind.-

Väl lever du den dagen du övervinner sorgen din
men aldrig lever du den dagen då du ser mig både halter
och blind.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 59.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosscheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Men när det hade lidit sju år och sju dar
Gud hörde den jungfruns bön
Kom där en tiggare på hennes faders gård
han var både halter och blind.

59

Stigen upp mina söner I två
och given eder fader en bit bröd
jag mins den dagen gott som i går
då han red i Guldsadeln så röd.

60

Stigen upp mina söner I två
och given eder fader ett glas vin
Jag mins den dagen grant som i går
då han var allra kärasten min.

Och jungfrun steg upp
slog honom på blekblommad kind
och aldrig skall du följa en riddare af land
förrän han svurit troheten sin.

Slut.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:60.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jfr. sid. 44 och 166. Andra varianter:
Eva Vigström, Folkdiktning, I, 55. Svenska Folkvisor 61.
Svenska Fornsången II, 124. Folkminnen och Folk, tankar 1916,
sid. 145. Danmarks gamle Folkeviser 306. Lagus' Nyländska
folkvisor 24.

60

Jungfrun går sig på högande berg.

61

Jungfrun hon går sig på högande berg
och hon skådar den jypaste dal
der fick hon se ett gångande skep
som fullt med Grevar var.

Dett var den yngste Greven
som uppå skepet var
han ville den jungfrun sig trolova
så unger som han var.

Ungersven drager di guldringarna fem
och sätter på jungfruns hand
trolova mig du lilla vän
dett är ett kärleksband.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458 : 6/.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bera Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vad skall jag då svara moder min
när jag kommer hem igen
Ack säg ack säg du lilla vän
du hittat i grönande äng.

61

Ungersven bad sin äldre
sin äldre käraste vän
om han kunde sig få lite bortresa
men komma snart igen.

62

När ungersven voro bortrester
fick hon en annan vän
den hon tillförne älskade
och älskade honom än.

När 3 år voro förledna
kom ungersven igen
så frågade han kära fader sin
Hur mår äldre kärasten min.

Du har varit så länge bortrester
I dag står din käraste brud

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 : 62.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och vem kan nu bliva vännen din
det vet allena Gud.

62

Ungersven gångar sig i kammaren in
han kammar och pudrar sitt hår
sen gångar han sig till bröllopgår
allt där som bröllopet stod.

Så tager han bruden i snöhvita hand
och dansade golvet omkring
så sagta så sakta som de dansade
så bleknade hon på kind.

63

Men varför är du så bleker
och intet något röd
di haver ej talat sanningen
di har sagt att du var död.

Ungersven gångar sig i kammaren in
slår dörren igen om sig
sen setter han sig på förjyllande stol
och skrev det långa brev.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458:63

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mossheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När brevet det var skrevet
och timman var förbi
Så drager han ut sitt förjyllande svärd
och renner det i sitt liv.

63

När som blodet började rinna
och strida strömma ner
så locker han upp sin kammare dör
och låter skönaste jungfrun det se.

64

Ack ser ni flickor unga
hur ynkeligt det är
att tala med falska tungor
och ha en annan kär.

I himmelen, i himmelens
i himmelens trånga port
der får du väl en gång svara för
hur illa du har gjort.

Slut.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 458 : 64.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mossheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Där bodde en jungfru vid allfarastrand.

64

Där bodde en jungfru vid allfarastrand
till henne så friade två krigsmän så rik
den ene gav hon korgen den andre har hon svigt.

Der bodde en tiggeman ej långt derifrån
han hade lust att narra skön jungfrun en gång,
Tiggaren han gångar sig till första herregård
der lånar han sig kläder med säbel uppå.

65

Tiggaren gångar sig till nästa herregård
där lånar han sig hästen med sadel uppå.

Tiggemannen gångar sig till jungfruns gård
Jungfrun låg i fynstret och titta de uppå.

Tiggemannen gångar sig till jungfruns kammar in
där går han och skryter av stor rikedom sin.

På landet haver jag en jordande gård
med 4 hundra koer och sjuhundrade får.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458:65**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Moheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På landet haver jag en åker och äng
och därtill elva piger som bäddar upp min säng.
På landet haver jag ett slott utav bly
och der skall skön jungfrun spsера uti.

65

Redo jore di de tio milen stor
han ej till henne tala ett endaste ord.

Hvad haver du din jordande gård
di fyra hundra koer och sjuhundrade får.

66

Aldrig har jag ägt någon jordande gård
iheller har jag ägt något ullit hår i år.

Hvad haver du din åker och din äng
och dina elva piger som bäddar upp din säng?

Aldrig har jag ägt någon åker och äng
men uti svarte spisen min förnämaste säng.

Hvad haver du ditt slott utav bly
som du lovat mig spsера uti.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 :66

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mossheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jo aldrig har jag ägt något slott utav bly
iheller har jag ägt någon skjorta som var ny.

66

Tvy voro du din skorviga hund
som mig haver närrad att kyssa din mund.

Tiggemannen började att lunka sin väg.

Det stod en jungfru uti en hage.

67

Det stod en jungfru uti en hage
till henne kom där en ung sjöman
han ville med henne sig trolova
så unger som han var.

På detta talet kan jag ej svara
ty jag är alltför ringa stånd
jag har en käraste jag om han lever
det är sju år sen han gick från mig.

Är dett sju år sen han gick från dig
så lever han slätt intet nu

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458:67.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bera Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ja lever han så äger han mitt hjärta
men är han död så äger Gud hans själ.

67

I all den stunden han var uppriktig
så kunde han ej längre dölja sig
jag är densamma som för sju år sedan
jag är densamme som gick från dig.

Är du den vennen som för sju år sedan
så känner jag dig intet igen
var har du bandet som vi knöt samman
och var är ringen som jag gav dig.

68

Har nu Gud sin förändring givet
att jag dig ej igenkänna kan
så är jag den nöjdaste bland andra
nu har jag funnit min fästeman.

Men när hon fick detta bandet skåda
så domnade hon och föll omkull
så tog han henne på sina armar
han kysste henne ju visserlig.

Skriv endast på denna sida!

Slut.

ACC. NR **M. 458 :68.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Där stodo två flickor planterade kål.

69

Der stodo två flickor planterade kål
di talte så mycket om Giftaremaal.

Der stodo två matroser och hörde derpå
i afton skall vi till flickorna gå.

Di flickorna slängde med sticker och strå
att inga matroser in kunde gå.

Hej hopp uppreste der sig en vesterlig vind
att låsen blåste ifrån och matroserna gick in.

Men när det blev dager och dagen sken blå
då sågo di flickorna så ruskia ut.

Slut.

Finländsk variant i Lagus' Nyländska folkvisor 222.

Jungfrun gångar sig i salen in.

70

Jungfrun gångar sig i salen in
der föder hon sig ett litet spebarn

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M.** 458 :69.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Esarp
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hon trodde der var ingen som såg dett
derför tog hon livet utav det.

70

Men min den yngste brodern
han stode mig så när
han satte mig i band och bojor
Gu nåde mig min armaste fånge.

Min moder köpte en silfverkanna ny
med fyra Gullfötter och en bjelke mitt uti,
den fyllde hon med blanka riksdalra
sen ville hon med Konungen tala.

Min moder hon tänkte
Köp mitt unga liv igen
men dett stod inte att betala
Gu nåde mig min armaste fånge.

I dag, i dag så fyller jag mitt adertonde år
i morgon så skall min bröllopsdag stå
Sin så får jag låta unga blodet rinna
som de stridaste strimmar.

71

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 :70.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ack hör ni unga flickor, hören här uppå
låt nu aldrig falska gossar er bedraga
ty det har sorg i alla edra dagar.
Slut.

71

Variant från Skabersjö, se sid. 166. Andra varianter:
Bondesons visbok 57, 250. Lagus' Nyländska folkvisor 46.
Svenska Landsmål bd II (var. fr. Jämtland). Visan är även
känd i Sävar i Västerbotten.

Gamla jullekar.

Nu e de jul igen å nu e de jul igen
och julen vara ska ti påska
å de va inte sant, å de va inte sant
forr där emellan kommer fastan.

Annars Persa stua sto i ljusa lua
alla ljusen brinner hoppsan
hej hoppsan i galoppsan
ej så gifter jag mig ju så bråttsan.

72

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M.** 458 : 71.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Nils Christersson, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1851 i Mosssheddinge

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Höga berg och djupa dalar
ta den vännen som dig behagar
hej hopp min lille hjertesnöpp
vi ska dansa ti solen rinner opp
hej hopp min sköna
nu ha vi dansat i det gröna.

72

Aspelev och lindelöv och skogen full av nötter
dansa du min lille vän jag frys om mina fötter
Vi ska hämta Lisebet hon kan så vackert sjunga
och vi ska dansa millivitt så hela jorden rungar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458:72.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp Berättat av: Maria Åkerberg, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1840 i Örup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Berättelse av Maria Åkerberg, Örup,
född därstädes 1840 och dotter till gamle klockaren Åkerberg i
Kyrkheddinge och Esarps församlingar.

73

M.Å. död den 2 Maj 1929.

Esarps kyrka. Injan Esarps tjårka ble åmmböjd 1) de va
1860- så va där itt vapenhus po den syndra sian. Där va brädelåvt2)
åvanpo vapenhused, å där va itt firkanted houll i låvted.
Å där lå hö åppe. Å där hadde tjårkegrimen sin plass i höed. Di sa,
ad de va liasom en bagge. Vi va så rädda, når far skittja våss i
ärane i tjårkan, vi skolle gå did å ha böjor 3) å såddent.

Tjårkeklockan hadde en gång fored ud i Tjårkemaen 4)
å där sjonk hon nårr 5), så di konneente få åpp na. Men då sa far-
far(!), ad di skolle fö åpp två studa me milk å spänna di fårr
klåckan å dra åpp na. Men di hadde jidd studana vann en gång, å då
konne di ente ta klåckan, å hon liggjor där inú.

1) ombyggd. 2) trädloft. 3) böcker. 4) Kyrkomaden, en sumpig äng
nedanför Esarps kyrka. 5) ner.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 73

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Esarp Berättat av: Maria Åkerberg, Örup
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1840 i Örup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

74

Veberöds Kyrkklocka (Torna härad). Den kläckan
 såm di har i Vevre tjårka, den e tan ifrå Jyddelöv. 1) Den har Vevre-
 na stället 2) ifrå Jyddelövana.

Från Klågerup (Hyby socken, Bara h:d). Po
 Klågorpdär va en såm hidde Trälle, de va i vår fars faffars tid. Han
 va så le, så fruen sa: De här blev injen lycka ettor din död. -
 Så når han va dö, så tjörde han åm nätterna me fira honga 3). Å il-
 len sto ud å mongen po däm. Så sa han: " Här kommor Hotänj, Hotänj,
 Hotänj". 4)- Många gånger mytt di han. Han tjörde såm han ville, han
 bryde si varken åm bomma⁵⁾ eller vångale 6) ellor nåd.

Bäckahästen. Di hände si här inje i Jins Måns
 går. Då tala mårmmor åmm, ad bättjahästen kom å åd darras malt, når
di hadde släd den i stöv. 7).

1) Göddelöv. 2) stulit. 3) fyra hunder. 4) Liknande namn ha också
 andra spökgestalter. Eva Wigström omtalar (i SäljeKvinnans berätt-
 telser) "professor Hothej". I Oxie h:d omtalas en viss "Hohej" som
 far mellan V. Grevie och Malmö. 5) Vid Klågerups ägogränser funnos
 fordom bommar över vägarna. 6) grindar emellan vångar. 7) Lagt i
 blöt.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Esarp Berättat av: Maria Åkerberg, Örup
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1840 i Örup

Portarna va stänjda, men han kom lia väll. Han åd stora kar, vi hadde släd i stöved. Han sto där å åd, men där va lia möed om mor-gonen, såm där va åm kvällen. De va ente rört. Så jittj han inj i stallen. Å öjen 1) di slos så farlet me han. Di via 2) så faslet, sa mor. " Men vi får ta Black inj där," sa far. (De va itt å mannes-öjen 3), såm de hadde te å gå te jilles.) Å når di slapp Black inj där, så ble där stilla.

75

Om Vanntöj. 4) Så hadde vi en gammel dränj te vårt såm hidde Pär olsen, å han hadde tjent ~~texvårtssåx~~ i Åbroa-gården 5). Å så når han va där, så hadde difem-sex präktia molke-koor 6). Så hadde di vad bårte, fålked. Så hadde dårras koor kommed i ärtorna. Å han skolle gå å töra 7) dām, å han konne ente få fatt i den ene koen. Å koen jick i ärtorna, å han konne ente få fatt i na. Å han hogg å hogg ettor koen, å konne ente få fatt i na. Å koen hon sprant ud i åen, så grina

1) öken, hästarna. 2) skrika, jämra sig. 3) mannese= kostall, alltså häst som står i kostallen. 4) "Vattentyj"= mystiska djur som leva i vattnet, hästar och kor m.fl. 5) gård i Genarp vid Höjeå. 6) mjölkkoor. 7) tjudra.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 75.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Esarp / Berättat av: MariaÅkerberg, Örup
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1840 i Örup

koen höjt i väred i åen. Så han ble rent lamm, han ble så sjug, så 76
han ente konne röra si. Där va så faslet meed me vanntöj po de
ställed.- Så måtte di söja klåga for han, å de jalp. Di sa han
fittj ente sprinja ettor spöje.

Kreaturen sörja sin husbonde. De va når M.N. i Mosshed-
dinge skolle begravas, så va ja där å laga mad. Når lijstassen
tjörde å gåren, så vråle alla kräjen så faslet. Så sa ja ti kvin-
jan: "Hodden kan de va, men kräjen vrålar så faslet?." -Jo de e såm
di sårjor far".

Vers som medföljde den s.k. julafulen.

Julafulen=julfågeln, en sparv som man fångade och, försedd med
ett brev på rim, insläpptes i granngårdarna någon dag under julen.

Liten fågel ur sitt näste
kommer såsom julagäste
och vill edra rätter smaka
och vill sen ha svar tillbaka.

Skriv endast på denna sida!